

ועל שניהה ברוז וסוד, הבדיל אליהם בין האור ובין החשך, בין אמתו שהוא האור, ובין האמות שהם החשך, שנאמר ורשעים בחשך ירדו. ועוד כתיב (תהלים פט) בחשכה יתהלך. (בראשית ו) ויקרא אליהם לאור יום, אמר רבי, זה יום קץ הגללה, שנאמר (זכריה יד) הנה יום בא לה, זה יום הקץ. רבי יוסי בן חלפתא היה יושב לפני רבי יצחק. אמר לו: דבר שמווע לו למר, על מה התארך יום המשיח מהגולות זו? אמר לו: לא התארך אלא על בוטול תורה, שבע שמעתי מרוב המונוא סבא, שלש גליות גלו ישראל, וחזרו בזוכותם של שלשה אבות, ובגולות הרבעית חזרו בזוכות משה.

בא ואראה לך, לא גלו ישראל אלא על בוטול תורה, שנאמר (ירמיה ט) ויאמר ה' על עזבם את תורה. אמר הקדוש ברוך הוא, בגליות הראשונות חזרו בזוכות אברם יצחק ויעקב, עכשו הם ונקראות על שמם, שנאמר (מלאי כב) זכרו תורה משה עבדי. כשישובו ויתעסקו בתורתו, בזכות משה אני גואלם.

על כן נאמר בתורה (דברים לג) תורה צוה לנו משה, כדי לשمرה ולעסוק בה, ואם לאו, מורה קהילת יעקב. מורה העניות, כמו שנאמר ה' מוריש ומעשיר, מלמד שלא ראה עניות בבית יעקב אלא על שלא התעסקו במצוות התורה.

רבי חזקיה אמר, אני קיימי במקומות ערבים, וראיתי גברים שהיו מסתתרים בין הרים במערה, והוא מערכ שבת לערב שבת לכתיהם. אמרתי מה זה מה שאתם עושים?

על שניהה ברוז וסוד, הבדיל אליהם בין האור ובין החשך, בין אמתו שהוא החשך. שנאמר (שמואל א ב ט) ורשעים בחשך ידמג. ועוד כתיב, (תהלים פט) בחשכה יתהלך. ויקרא אליהם לאור יום קץ הגאולה. שנאמר יום. אמר רבי, זה יום קץ הגאולה. (זכריה יד)

ר' יוסי בן חלפתא, הוה יתריב קמיה דר' יצחק, אמר ליה מידי שמייע ליה למר, על מה אתהrik יומא דמשיחא מן גלוותא דא. אמר ליה, לא אתהrik אלא על ביטול אוריתא. דהכי שמעניא מרוב המוניא סבא, תלתא גליות גלו ישראל, וחזרו בזוכותם דתלתא אבות. גלוותא רבייעאה בזוכה דמשה יתחרזון.

הא ואחזי לך, דלא איתגלו ישראאל אלא על ביטול תורה. שנאמר (ירמיה ט יב) וילאמר ה' על עזבם את תורה. אמר הקדוש ברוך הוא, בגליות הראשונות, חזרו בזוכות אברהם יצחק ויעקב, עכשו, הם חטאו בתורה שגמתי למשה, ונקראות על שמם, שנאמר (מלאי ג כב) זכרו תורה משה עבדי. בד יתרובין ויתעסקו בתורתו, בזכות משה אני גואלם.

על כן נאמר בתורה, (דברים לג) תורה צוה לנו משה, כדי לשמרה ולעסוק בה. ואם לאו, מורה קהילת יעקב, מורה: דא מסכניתא הוא. כמה דעתך אמר (שמואל א ב ט) ה' מוריש ומעשיר, מלמד דלא אתה מסכניתא לבריתיה יעקב, אלא על דלא אתה עסוקו בפיקודין דאוריתא.

רבי חזקיה אמר, أنا הוית באטרידון דערבי, וחייבת גברין דהוו מעתמرين בגין טוריא, במערטא, ואתו מערכ שבת לערב שבת לכתיהון. אמרית להונ, מה דין דעתך?